

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

131. An infans filius fidelis recentissime natus, si ante Baptismum moriatur, & sepeliatur in Ecclesia, illam polluat? Et supponitur, quod polluitur Ecclesia per sepulturam hominis Infidelis. Sed ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

ibidem Tabiena num. 3. Suarez part. 3. tom. 3. disp. 91. sect. 4. Casu 6. Nau cap. 87. num. 258. Sa verb. Ecclesia num. 18. Coninch. quest. 83. art. 1. nam. 335. Probatur primò: Quia moraliter censetur eadem Ecclesia, sicuti, & eadem naus, licet subinde pro destructis tabulis nouarum accessio, & reparatio fiat. Hucusque Layman.

3. Verùm ego sententiam Nauatri amplector cum Patre Dicastillo de Sacrament. tom. 1. tractat. 5. disp. 4. dub. 7. num. 133. nec intentio operantis in hoc casu potest nocere, neque enim sufficit quod simul habeat intentionem destruendi omnes parietes, si de facto non simul omnes, aut maiorem partem destruat, nam quando destruitur vna pars, tantum, & adiungitur Ecclesie antiquæ permanenti, illa adiunctione qua fit pars totius integræ Ecclesie, manet illa pars consecrata, itaut si quis vellet non ulterius progredi, consecratio maneret. Quod verò postea velit, vel non velit progredi ad diruendos alios parietes, omnino per accidens est; Vnde idem iudicium erit de secunda parte, quàm postea dicitur, atque etiam de reliquis, quæ successiue diruuntur; itaut nunquam sit tota, vel maior pars Ecclesie deiecta.

4. Negandum ergo, est quod assumit Layman, in hac scilicet re, vt potè morali, multum valere intentionem; nam quando moralis æstimatione sumitur ex re ipsa externa, non sufficit intentio, sed requiritur simul res ipsa seu effectus externus Physicus, ex quo resultat effectus moralis. Sic ad censuram, pœnam, aut etiam irregularitatem incurrendam ex homicidio, aut ex percussione personæ Sacre, quantumvis intentio operantis fuerit ea perpetrandi peccata, & coram Deo peccet; moralis tamen effectus irregularitatis, vel censure non resultat, nisi effectus ipse sequatur; imò in nostra etiam materia etiam si quis velit simul, verbis gratia, displosis tormentis totam, vel maiorem partem Ecclesie diruere; si tamen verè non diruat, sed vnam partem; càmque minorem, non erit Ecclesia exeerata, non enim intentio diruendi exeerat, sed dirutio ipsa. Pari ergo ratione etiam si quis in animo habeat totam Ecclesiam diruere; si tamen illam non diruat totam simul, sed per partes Ecclesia non exeerabitur; neque enim destructio Ecclesie etiam totius illam exeeratur, sed simultanea destructio in facto esse, ita vt in aliqua duratione sit verum dicere; nunc tota Ecclesia, vel maior pars illius diruta est. Quod in eo casu dicere nunquam est verum. Ergo, &c.

5. Et ita hanc sententiam præter Dicastillum sustinet ex Suarez, & Barbosa, Pater Castrus Palauus tom. 4. tract. 22. punct. 8. num. 15. vbi sic ait; Aliqui limitant hanc sententiam, ne procedat quando animo reparandi omnes, vel penè omnes parietes successiue illorum destructio, & reparatio fit; quia censeri debet ea destructio in communi æstimatione, ac si simul contigisset.

6. Sed verius censo hanc limitationem admittendam non esse, Doctores enim absolute docent, non indigere Ecclesiam noua consecratione si paulatim & successiue reparatio illius fiat; neque vllam de hac intentione mentionem faciunt, & merito, quia prædictæ rationes eodem modo procedunt, siue destructio & reparatio minoris partis ex intentione destruendi; & reparandi maiorem Ecclesie partem fiat, siue non. Etenim quod magis dignum trahat ad se minus dignum; itaut maior pars consecrata præexistens minorem partem aduenientem consecratam reddat, ex eo præci-

Tom. I. X.

se pendet, quod minor pars non consecrata maiori consecrata vniatur, non ex intentione, quod alia pars de nouo destruenda, & reparanda postmodum sit, talis enim destructio, & reparatio cum priori destructione, & reparatio; non est coniuncta. Item non impedit esse vnam Ecclesiam moraliter & non diuersam, quod à Principio intenderis illam integrè destruere; & reparare; si tamen successiue, & interpolatè destruxeris, & reparaueris, sicuti non est diuersus populus, cuius personæ successiue pereunt, & aliæ de nouo succedunt, tamen si Deus illas personas interimens intendat tandem omnes interimere, & nouas creare. Ita Palauus. Et hanc opinionem tenet etiam Cardinalis Lugo de Sacrament. Euchar. disputat. 20. sect. 12. num. 65.

7. Sed ipse num. 86. dubitat, quando reuera ex quatuor Ecclesie parietibus ferè duo corruerent; nam licet tunc maneat maior parietum pars, verè tamen non videtur manere Ecclesia; quis enim dicit, Ecclesiam esse duos parietes paulò plus absque recto? Consecratio autem Ecclesie, non manet, nisi maneat Ecclesia: Sic enim Calix, vel Alba non manent benedicta, quando ita amittunt magna ex parte formam artificialem; vt non sint Calix, Alba, & cetera vt infra videbimus. Vnde si manica separentur ab Alba perditur benedictio; minus autem retinent formam Ecclesie duo parietes absque recto, quam Alba sine manicis. Sicut ergo vt Calix, vel vestis retineat benedictionem necesse est, vt possit vtrumque; licet ægrè deservire ad suum vsum: Sic Ecclesia tandiu retinebit consecrationem, quamdiu erit Ecclesia; & tandiu erit Ecclesia, quamdiu licet ægrè possit deservire ad vsum Sacros, quod moraliter iudicandum erit.

8. Verùm contrariam sententiam ipse Lugo probabilem, & tutam in praxi esse existimat, quod etiam docet Pater Dicastill. loco citato, quibus ego adhareo.

RESOL CXXXI.

An infans filius fidelis recentissime natus, si ante Baptismum moriatur, & sepeliatur in Ecclesia, illam polluat?

Et supponitur, quod polluitur Ecclesia per sepulturam hominis infidelis.

Sed difficultas est, an Ecclesia violetur, si per Episcopum excommunicatum non toleratum consecratur, aut benedicatur?

Et docetur Episcopum hereticum valide consecrare, scilicet benedicere templa, dum fidem Sanctæ Trinitatis tenet.

Et aduertitur, quod Ecclesia non violetur, quamvis excommunicatus non toleratus celebret in ea; nec Altare, & paramenta sacra polluantur per vsum tabulium excommunicatorum? Ex part. 11. tract. 8. & Misc. 8. Ref. 22.

§. 1. **C**Asus alicubi accidit, & affirmatiue respondet Cardinalis Lugo de Sacram. Euchar. disputat. 20. sect. 2. num. 27. vbi sic ait: Quiuò polluitur Ecclesia per sepulturam hominis infidelis, hoc est Pagani non baptizati, quò nomine comprehenditur infans etiam non baptizatus, quando scorsim sepelitur, non quando in vtero matris grauidæ, & iam mortuus sepelitur. Ita ille, cui adde eius germanum Fratrem Franciscum Lugo

H

Suprà hoc in tom. 2. tr. 1. Ref. 169. §. 1. ad medium, à veris quia sicut Alba.

de Sacram. tom. 1. lib. 5. cap. 6. quæst. 11. numer. 72. Fagundez de præcept. Eccles. parte prima, lib. 3. cap. 14. num. 57. Coninch. de Sacram. quæst. 83. numer. 233. & alios.

2. At negatiuam sententiam inuenio docete Vgolinum de potestati. Eviscop. 19. §. 5. vbi ita asserit: Tertio excipiuntur filij fidelium, qui nati ante Baptismum mortui sunt; et si enim per ipsos Ecclesia non polluitur; non tamen in iure cautum est, & gentiles propriè non dicuntur, in Ecclesia tamen sepeliri non debent, & ita consuetudine seruat. Hanc etiam sententiam nouissimè cum aliqua formidine docet Episcopus Pax Iordanus tract. 1. lib. 5. tit. 12. num. 221. sic enim ait: Sublimiter Tertio in filiis Christianorum, qui viam vniuersæ carnis ante susceptum Baptismum ingrediuntur, quoniam, et si in loco sacro non debeant sepeliri, prout neque de consuetudine sepeliuntur: attamen, quia iure cautum non est Ecclesiam ex illorum sepultura violari, nec propriè gentiles, & infideles dicuntur: ob id pollutio minimè censetur inducta. Credere tamen talium cadauera, si à cæteris discerni possint, debere exhumari: prout de aliis cadaueribus prohibitorum dicitur; nec absque aliqui ambiguitate huic limitationi subscribo. Ita ille.

3. At ego vt verum fatear non recederem ab affirmatiua sententia, nam video esse communem inter Doctores. Et ratio est, quia talis puer negatiuè saltem est infidelis, cum non habeat fidem habitualement. Ergo sub nomine infidelis censendus est comprehendi in iuribus Canonicis; unde patet responsio ad argumentum Vgolini, & Iordanii.

4. Sed difficultas magis existit, an Ecclesia violetur, si per Episcopum excommunicatum non toleratum consecratur, aut benedicatur? Et affirmatiuam sententiam docent plures Doctores, quos citat, & sequitur Pax Iordanus vbi supra num. 133. quibus adde Auilam de censuris part. 5. disputat. 7. dub. 1. Nec videtur obistere quod Vgolinus adducit de altari, & paramenti sacris, vt non polluantur per vsum talium excommunicatorum, non multum virget, eo quod simplex vltus non ita participat de mala qualitate excommunicati, sicut consecratio, & benedictio, prouenientes ex ore, & manibus illorum, cum magna solemnitate, & circumstantiis.

5. Ad id verò, quod non habeatur in iure expressum de tali violatione, responderi poterit, virtualiter cautum censeri, ex maiori parte rationis, de qua superius: nam de similibus ad similia rectè proceditur: *l. non possunt ff. de legibus* nulla autem certior, & facilius via aperiri potest ad informandum arbitrium iudicantis pro similibus cognoscendis, quàm rationis consideratio: vbi enim æqualis, aut maior ratio conuenit, poterit ad similia procedi, quoniam identitas rationis operatur, vt non tam extendere, quàm enucleare legem videamur. Menoch. de arbit. iudic. lib. 2. cen. casu 84. per totum, ex pluribus ab eo de more cumulat.

6. Verum licet hæc opinio sit probabilis, & communior, ego adhæreo negatiuæ sententiæ, quam docet Suarez de censuris tom. 5. disp. 81. sect. 4. Coninch. & Cardinalis Lugo vbi supra Fagundez num. 56. Layman lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 8. Dicastillus de sacram. tom. 1. tract. 5. disput. 4. dub. 7. numer. 124. Nam violatio supponit consecrationem: ergo non fit consecratione ipsa; sed vel validè, vel non validè consecrat qui consecrat; validè autem consecrari,

nec debere reconciliari docet idem Layman, dummodo minister, seu Episcopus fidem S. Trinitatis tenuerit, vt habetur in cap. Ecclesia, de consecratione, distinct. 1. vbi dicitur; Sicut infans à quocumque sacerdote in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, semel baptizatus, non debet iterum baptizari: ita nec locus Deo dicatus iterum consecrandus est; nisi propter eas causas, quas superius nominauimus, si tamen fidem S. Trinitatis tenuerint, qui cum consecrauerunt.

7. Dicendum est igitur, Ecclesiam sic consecratam, aut benedictam, non solum validam retinere consecrationem, aut benedictionem, vt aduersarij fatentur, & significat cap. Ecclesia, semel, de consecratione, distinct. 1. vnde colligit Layman. sup. num. 9. Hæreticum Episcopum validè consecrare, seu benedicere templa, dum fidem Sanctissimæ Trinitatis teneat sed etiam non egere reconciliatione, quia verè non est polluta. Probatur, quia nullo iure discernitur talis violatio, nec in legibus pœnalibus valet argumentum à paritate rationis, cum odia restringi debeant ad casum dumtaxat expressum. Et omnes fateantur, Ecclesiam non violari, quamuis excommunicatus non toleratus celebret in ea. Vnde patet responsio ad argumentum aduersariorum. Vide Franciscum Lugo de Sacram. lib. 5. cap. 6. part. 10. num. 67. & Marchinum de Sacram. ordin. parte 3. c. 10. num. 11.

RESOL. CXXXII.

Quenam quantitas sanguinis requiratur, vt Ecclesia maneat violata? & quanam quantitas seminis?

Et supponitur, quod effusio sanguinis debet esse iniuriosa. Ex quo deducitur, quod Ecclesia non polluitur, si quis occidat in sui defensionem: si casu sanguis effundatur in Ecclesia; aut si phreneticus alium vulneret, aut Chirurgus, dum vulnus curat in Ecclesia, vel venam, aut tumorem incidit, effundat sanguinem inculpate, &c.

Et an sufficiat, vt sanguis effluat intra Ecclesiam, si vulnus factum fuit extra Ecclesiam?

Et quid est contra?

Et an requiratur, quod Ecclesia denuncietur à iudice polluta?

Et an ex pollutione seminis polluitur Ecclesia? Ex part. 11. tract. 2. & Misc. 2. Ref. 58.

§. 1. **S**uppono quod modus, quo polluitur Ecclesia, est per effusionem sanguinis hominis viuientis, modò sit iniuriosa, & intra templum, aut locum sacrum fiat, vt Cœmeterium, & in magna quantitate: non enim sufficit, quod guttatim effundatur, vt statim dicemus num. 19. Ita docent communiter Doctores, Henriquez lib. 9. de Missa cap. 27. num. 5. Suarez tom. 3. disp. 81. sect. 4. §. Secundo violatur. Azor. tom. 1. institut. moral. lib. 10. cap. 26. quæst. 13. §. Quæres an si. Sylu. verbo Consecr. 2. num. 5. & verbo Interdictum 4. quæst. 3. Palud. in 4. quæstion. 2. art. 3. Sotus ibid. quæst. 2. art. 3. ad 2. Nau. cap. 25. num. 5. & cap. 27. num. 256. Grassius lib. 2. decis. aur. cap. 48. numer. 22. Patet ex cap. Si Ecclesia de consecr. dist. 1. vbi dicitur expressè oportere illam effusionem esse iniuriolam, ita tamen ab omnibus Doctoribus intelligitur. Vnde si non sit iniuriola, id est, si à peccato mortali excusetur, quocumque modo excusetur, nec erit sacrilegium mortale, nec Ecclesia polluetur: vt si quis occidit in sui defensionem: si casu sanguis effundatur, aut phreneticus alium vulneret, aut Chirurgus

Sup. hac difficultate, & effusione sanguinis hominis viuientis in Ref. 1. an. not. postea in principio §. seq. Et pro particulari guttatim in §. huius textus in præcitata Ref. §. vii.